

Se adresseliste

Vår ref.:1605133-2 -
Vår dato: 23.11.2016

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Inger Vollstad

Markedene for terminering av tale i mobilkommunikasjonsnett - Invitasjon til å gi innspill

Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) vedtak 13. januar 2015¹ fastsetter maksimalpriser for terminering av tale i mobilnett². Prisene er basert på prinsipp om ren LRIC og pålegger blant annet maksimalpris fra 1. januar 2017 på 6,5 øre. Gjeldende prisregulering er basert på LRIC-modell v8. Vedtaket har en gyldighet på om lag tre år, hvilket innebærer at nye vedtak skal notifiseres til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) senest 13. januar 2018³.

Nkom inviterer herved aktørene til å gi innspill på alternative oppdateringer av LRIC-modellen for de kommende vedtakene for terminering av tale i mobilnett.

Bakgrunn

Metoden for å fastsette termineringspriser følger anbefaling fra EFTAs overvåkingsorgan, ESA fra 2011⁴, som igjen bygger på Europakommisjonens (Kommissjonen) anbefaling fra 2009⁵. Kommissjonens dokument tilsier at anbefalingen skal oppdateres innen utgangen av 2016, og det er pågående flere arbeidsstrømmer i så henseende. Basert på uoffisiell informasjon legger Nkom imidlertid til grunn at en eventuell ny anbefaling fra Kommissjonen tidligst vil foreligge i

¹ http://www.nkom.no/marked/markedsregulering-smp/marked/marked-7/_attachment/16137?_ts=14ae3abc29e

² Tidligere marked 7, nå marked 2 i ESAs anbefaling 11. mai 2016

³ Jf. ekomloven § 9-3, annet ledd

⁴ <http://www.eftasurv.int/media/internal-market/ESAs-Recommendation-on-termination-rates.pdf>

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:124:0067:0074:EN:PDF>

siste halvår 2017. En eventuell oppdatert anbefaling fra ESA vil normalt foreligge betydelig i etterkant, men erfaringen tilsier at ESAs anbefaling ikke vil avvike fra Kommisjonens.

14. september 2016 la Kommisjonen frem et omfattende forslag til et nytt felleseuropeisk rammeverk for elektronisk kommunikasjon, herunder forslag til direktiv om en europeisk kodeks for elektronisk kommunikasjon (European Electronic Communications Code - EECC)⁶. I direktivforslaget lanseres egne regler for termineringsrater, både med hensyn til metode og prisnivå. Forslaget skal gjennom de ordinære lovgivningsprosessene i råd og parlament, slik at endelig innhold først vil være kjent etter dette. Eventuell implementering av EECC i norsk ekomlov kan tidligst forventes i 2019⁷.

Alternativer og vurdering

Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC) publiserer jevnlig en sammenligning av termineringspriser i Europa. Det fremgår av rapporten per januar 2016⁸ at de norske prisene for terminering i mobilnett er lavere enn europeisk gjennomsnitt. Nkom er tilfreds med at termineringsprisene er fastsatt etter anbefalt metode, og at de er på et relativt lavt nivå.

Nkom har vurdert at det i hovedsak er fire alternativer for å oppdatere beregningene av kostnader for terminering av tale i mobilnett. Disse er som følger:

1. Benytte LRIC-modell v8 uten ytterligere endringer.
2. Benytte LRIC-modell v8 etter oppdatering av trafikkdata.
3. Oppdatere LRIC-modell v8 med omfattende data (f.eks.: Kostnader, levetid, prisstigning, befolkningsvekst etc.).
4. Implementere ny teknologi (herunder 4G/LTE) i tillegg til omfattende data-oppdateringer i LRIC modellen.

Nkom har undersøkt hva våre naboland har gjort i tilsvarende situasjon. I Danmark har regulatøren valgt å videreføre dagens modell uten betydelige oppdateringer, mens regulatøren i Sverige har foretatt en full oppdatering og inkludert LTE-teknologi som bærer av deler av trafikken. Erhvervsstyrelsen i Danmark⁹ har varslet at fra 1. januar 2017 er maksimalpriser for terminering i mobilnett 4,74 danske øre. PTS i Sverige¹⁰ har varslet at fra 30. juni 2017 skal

⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposed-directive-establishing-european-electronic-communications-code>

⁷ Jf. også informasjon gitt i aktørmøte i Oslo 31. oktober 2016

⁸ http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/reports/6086-termination-rates-at-european-level-january-2016

⁹ <https://erhvervsstyrelsen.dk/afgoerelser-2016>

¹⁰ <https://www.pts.se/sv/Dokument/Remisser/2016/Samrad-med-EU-om-marknaden-for-mobil-samtalsterminering-och-reviderad-kalkylmodell/>

maksimalprisen for terminering i mobilnett være 6,89 svenske øre, etter et år trappes den ned til 6,43 svenske øre og fra 1. juli 2018 til 5,84 svenske øre.

Som del av informasjonsinnhenting fra våre naboland har vi også fått innsikt i at det å oppdatere LRIC-modellen med LTE-teknologi i veldig liten grad påvirker beregnet termineringskostnad. En slik oppdatering krever imidlertid en betydelig ressursinnsats fra Nkom og eventuelt innleide konsulenter, og vil i tillegg medføre at aktørene må inngi betydelig mengde ny og oppdatert informasjon. Nkom er derfor av den oppfatning at det på dette tidspunktet ikke er formålstjenlig å implementere ny teknologi i LRIC-modellen som skal ligge til grunn for prisregulering. Dette innebærer at alternativ 4 over ikke benyttes.

Nkom har videre vurdert at å påbegynne en omfattende oppdatering heller ikke vil være formålstjenlig all den tid den eksisterende modellen er utarbeidet på grunnlag av omfattende datamengder og er et robust verktøy for å kalkulere realistiske kostnader. Ved å påbegynne en omfattende oppdatering er det stor fare for at beslutning om å oppdatere et element medfører behov for oppdatering av andre elementer. Dermed øker risikoen både for aktørene og myndigheten ved at omfanget av ressursinnsatsen blir uforutsigbart uten at det garanterer større grad av treffsikkerhet. En avveining av ressursbruk og nytteverdi, i form av treffsikkerhet, tilsier at alternativ 3 ikke er en foretrukket løsning.

Å benytte LRIC-modell v8 slik den foreligger, er forutsigbart for alle parter, siden de fremtidige prisene allerede fremgår av publisert materiale¹¹. Nkom mener imidlertid at en oppdatering av trafikkdata vil være en hensiktsmessig og begrenset ressurskrevende oppdatering. Utvikling med økende bruk av mobildata vil være spesielt ønskelig å ta hensyn til ved oppdatert kostnadsberegning. Konkret mener Nkom at det foretrukne alternativet er å benytte LRIC-modell v8 med oppdaterte trafikkdata, jf. alternativ 2 over.

Avslutning

Nkom har en plikt til å notisere nye vedtak i dette markedet til ESA innen 13. januar 2018. Det foreligger usikkerhet om hvilke konkrete anbefalinger som vil foreligge fra Kommisjonen knyttet til regulatorisk behandling av termineringsrater på det tidspunktet. Det er samtidig lansert en ny kodeks som innebærer at metode for å kalkulere kostnader samt angivelse av eksakt prisnivå vil inngå som del av loven, men det er for tidlig å trekke slutninger om når en slik lovhemmel eventuelt vil gjelde i Norge.

Effektiv regulering kan måles både i ressursinnsats og treffsikkerhet og er et mål også i dette tilfellet. Etter en helhetlig vurdering, og på bakgrunn av informasjon fra europeiske

¹¹ <http://www.nkom.no/marked/markedsregulering-smp/kostnadsmodeller/lric-mobilnett>

samarbeidspartnere, har Nkom kommet til at de kommende vedtakene i markedene for mobilterminering bør innebære at LRIC-modell v8 oppdateres med trafikkdata for så å benyttes ved fastsetting av pristaksregulering av termineringspriser.

Berørte aktører inviteres å gi innspill til Nkoms ovenstående redegjørelse og vurderinger. Nkom imøteser slike innspill senest 20. desember 2016.

Med hilsen

Irene Åmot
avdelingsdirektør

Hans Jørgen Enger
seksjonssjef

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Poststed	Land
Telenor ASA		Postboks 800	1331 FORNEBU	Norge
Tele2 Norge AS		Postboks 6125 Etterstad	0602 OSLO	Norge
Phonero AS	Phonero AS	Postboks 70	4661 KRISTIANSAND S	Norge
Telia Norge AS		Postboks 4444 Nydalen	0403 OSLO	Norge
TDC AS		Postboks 4400 Nydalen	0403 OSLO	Norge
Lycamobile Norway Ltd		Hasleveien 28C	0571 OSLO	Norge
Com4 AS		Økernveien 121	0579 OSLO	Norge
Network Norway AS avd MyCall		Postboks 6258 Etterstad	0603 OSLO	Norge